

Beleid

Leden van de gemeenteraad Bloemendaal
Postbus 201
2050 AE OVERVEEN

Gemeente Bloemendaal
Postbus 201
2050 AE Overveen
T 14 023
www.bloemendaal.nl

Datum : 23 maart 2021
Ons kenmerk : 2021001019
Behandeld door : College
Onderwerp : Beantwoording artikel 36 vragen RvO inzake MRA
Verzonden :

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 11 maart 2021 heeft het CDA artikel 36 vragen RvO ingediend inzake het MRA. In deze brief vindt u de beantwoording van deze vragen.

Vraag 1 – In november heeft dhr. Verwaayen groepsgesprekken gevoerd met alle deelnemende organisaties. Kan de burgemeester aangeven welke thema's voor Bloemendaal zijn ingebracht?

Onderstaand vindt u de strekking van de inbreng van de burgemeester zoals ook omschreven wordt in de zienswijze:

De burgemeester heeft in de gesprekken met de heer Verwaayen in inhoudelijke zin aangegeven dat het, in acht nemende de door de gemeenteraad van Bloemendaal vastgestelde Zuid-Kennemer Agenda, voor Bloemendaal essentieel is dat de menselijke maat- wordt opgenomen als hoofddoel. Voorts heeft hij aangegeven dat onze gemeente zich kenmerkt als een groene oase met een hoogwaardig woonmilieu, landschappelijke kwaliteit en veel beschermde natuurgebieden. En dat het de nadrukkelijke prioriteit van de gemeenteraad is om deze kwaliteiten te behouden. Daarnaast is ook aangegeven dat onze inwoners direct of indirect profiteren van een sterke economie, banen in de MRA en van subsidiegelden vanuit de landelijke overheid.

Vraag 2 – N.a.v. de gesprekken heeft dhr. Verwaayen op 2 december een advies gepresenteerd aan de regiegroep. Is de burgemeester de mening toegedaan - gelet op de stelling in het advies - dat het huidige besturingsmodel en de werkwijze van de MRA niet voldoet en zo ja, waarop is dat gebaseerd?

De burgemeester heeft op basis van persoonlijke ervaringen opgedaan in andere regio's suggesties gedaan over mogelijke verbeteringen van het besturingsmodel en versterking van de democratische legitimatie. Inmiddels heeft het college van B&W hierover ook een voorstel voor zienswijze door uw raad voorbereid. Het college is van mening dat de huidige organisatiestructuur en werkwijze van de MRA op de volgende punten nog niet goed functioneert:

- **De raden kunnen op dit moment niet goed betrokken worden:** MRA stukken worden vaak laat verstuurd aan de MRA-deelnemers. In het convenant is opgenomen dat de concepten van regionale afspraken tenminste acht weken voordat daarover beraadslaging plaatsvindt, aangeboden worden aan de deelnemers en hun vertegenwoordigende organen om ze tijdig te consulteren. In onze raadsproces is het bijna niet mogelijk om in acht weken een stuk te behandelen. Dit is kwalijk voor de democratische legitimiteit. In het geval van het nu voorliggende (fundamentele) voorstel is in eerste instantie zelfs nog kortere tijd geboden om een reactie te geven.
- **Voorts is het is op dit moment niet mogelijk om de kleine(re) gemeente goed te vertegenwoordigen:** In de huidige organisatie worden veel kleine(re) gemeenten niet

direct vertegenwoordigd in een van de overlegorganen. Voor Bloemendaal geldt dat Haarlem vaak de hele deelregio Zuid-Kennemerland vertegenwoordigt. Om de deelregio goed te vertegenwoordigen vindt er voorafgaand aan MRA-overleggen tussen portefeuillehouders afstemming plaats in Zuid-Kennemerland. Deze extra afstemming maakt het essentieel dat stukken tijdig beschikbaar zijn. Op dit moment is er vaak geen of onvoldoende ruimte om stukken in het eigen college of de raad te bespreken voordat die in de deelregio worden besproken. Dit maakt dat het lastig is om alle deelnemers van de MRA goed te vertegenwoordigen. Het is mede daardoor een positieve ontwikkeling dat in het voorstel dat nu voorligt alle MRA-deelnemers direct vertegenwoordigd worden in een algemene vergadering.

- **Op dit moment wordt de deelregio Zuid-Kennemerland zelfs niet vertegenwoordigd in het platform mobiliteit:** De platforms van de MRA hebben een belangrijke positie in de voorbereiding en de uitvoering van de centrale ambitie en de bijbehorende doelen. In de huidige organisatie wordt de deelregio Zuid-Kennemerland niet direct vertegenwoordigd in het platform mobiliteit. Het is daardoor op dit moment niet mogelijk om in dit overleg onze belangen te vertegenwoordigen. In het voorstel dat nu voorligt komt hier verandering in en wordt aangegeven dat alle deelregio's voortaan vertegenwoordigd zijn in alle platforms.

Vraag 3 – Zijn naar mening van de burgemeester de belangen van Bloemendaal in rapport en presentatie voldoende weergegeven?

In het nu voorliggende voorstel worden drie hoofddoelen gesteld om de MRA een sterker profiel te geven. Eén van deze doelen is om een regio voor iedereen te zijn met een menselijke maat. Het is aan uw gemeenteraad te bepalen in hoeverre de belangen van Bloemendaal voldoende worden gediend.

Wat betreft de verbeterpunten die zijn genoemd bij vraag 2 kan het voorstel volgens het college nog aangescherpt worden. Voor het goed functioneren van de MRA is het essentieel dat alle deelnemers tijdig betrokken kunnen worden. Dit gaat nu nog niet goed en kan door middel van de zienswijze onder de aandacht gebracht worden.

Vraag 4 – Vanaf januari dit jaar hebben portefeuillehouders in verschillende gemeenten de raden geïnformeerd, zijn vragen gesteld, discussies gevoerd en werden zienswijzen ingediend. Waarom heeft de burgemeester de raad niet geïnformeerd over het voorgestelde advies en het beoogde tijdspad? Immers in maart dienen de raden te besluiten (!) en de nieuwe organisatievorm zou voor het zomerreces vorm moeten krijgen. e

In Bloemendaal is tot dusverre de werkwijze gehanteerd dat uw raad door middel van raadsbrieven in een speciale rubriek in het griffiebericht permanent op de hoogte wordt gehouden van het proces. U bent dus geïnformeerd. Pas zeer recentelijk, op 9 maart 2021, heeft de Transitiecommissie haar voorstel rondgestuurd aan de deelnemers voor zienswijze zodat nu het moment voor (alle) raden is aangebroken om zich over de inhoudelijke voorstellen te buigen. Tot uiterlijk 17 mei (eerder werd zelfs bepaald 5 mei) kan er gereageerd worden op het voorliggende concept. Het college is het er mee eens dat ons feitelijk heel weinig tijd wordt geboden om op het voorstel te reageren. Het is daarom belangrijk dat dit genoemd wordt in de zienswijze. Dat Zandvoort en Haarlem al eerder inbreng hebben geleverd, heeft te maken met het praktische feit dat portefeuillehouders van deze gemeenten aanzitten aan MRA-tafels.

Het beoogde tijdspad is als volgt:

- Er kan dus tot 17 mei gereageerd worden op het voorliggende concept.
- Uiterlijk medio mei bespreekt de Transitiecommissie alle inbreng van Colleges, Raden en Staten en verwerkt deze tot het definitieve voorstel voor de Samenwerkingsafspraken.
- Uiterlijk 25 mei geeft de Regiegroep het voorstel voor de Samenwerkingsafspraken vrij ter behandeling en ter goedkeuring door de Colleges, Raden en Staten. Er wordt gevraagd om het stuk voor het zomerreces vast te stellen in de raad. Voor Bloemendaal betekent dit dat het stuk uiterlijk behandeld wordt in de commissie van 24 juni en de raad van 8 juli.
- De eerste bijeenkomst van de nieuwe MRA raadtafel wordt naar verwachting in september gepland. Dan wordt de nieuwe MRA raadtafel verder geconcretiseerd. Voorbereidingen voor deze eerste bijeenkomst worden direct na medio juni gestart en ondersteund door de MRA directie.

Om de raad te informeren hebben de volgende communicatiemomenten plaatsgevonden:

- Op 12 juli 2019 is het evaluatie rapport Meer richting en resultaat gepubliceerd. (ter kennisname aangenomen door de raad in oktober 2019).
- Op 2 december 2020 heeft de State of the Region plaatsgevonden. Voor deze bijeenkomst zijn alle MRA-deelnemers, waaronder u als raadsleden, uitgenodigd. Hier werd ingegaan op

het advies dat is opgesteld door Ben Verwaayen om de MRA samenwerking te verbeteren. State of the Region kan teruggekeken worden op de website van de MRA.

- Na de State of the Region is er een Transitiecommissie gevormd. Op 12 januari 2021 bent u door middel van een MRA raadsbrief over het gegeven dat er door de Transitiecommissie gewerkt werd aan een voorstel voor de MRA samenwerking.
- Op 9 maart 2021 heeft de MRA een brief gestuurd naar alle Raden en Staten met daarbij het voorliggende voorstel voor de MRA samenwerking.
- De MRA stuurt maandelijks het MRA-Raads en Statenbericht. Hierin worden de actuele ontwikkelingen in de Metropoolregio Amsterdam omschreven.
- In de regionale raadsbijeenkomsten van Zuid-Kennemerland is daarnaast steeds een overzicht gegeven van de actualiteiten in de MRA.

Vraag 5 – Burgemeester Halsema is beoogd voorzitter van de nieuw organisatie. Zij stelt in haar 'State of the region' op 2 december jl. '...dat samenwerking afgedwongen wordt...'. Op welke wijze heeft Bloemendaal nog invloed op de processen in de nieuwe structuur? NB – na een kleine inventarisatie wordt door verschillende kleinere gemeente binnen de MRA zeer kritisch naar deze ontwikkeling gekeken. Er zijn zorgen dat de grotere spelers de agenda en speerpunten bepalen zoals woningbouw, mobiliteit, economische ontwikkeling en recreatie.

Uw zorg dat de belangen van kleine(re) gemeenten in de MRA aandacht verdient delen wij zeker. De inbreng van Bloemendaal en andere kleinere gemeente kan op verschillende manieren geborgd worden:

- Raden kunnen door behandeling in de raad hun inbreng indienen. In het convenant is hier het volgende over opgenomen. "De concepten van regionale afspraken worden tenminste acht weken voordat in de regiegroep, de agendacommissie of het desbetreffende platform daarover beraadslaging plaatsvindt, aangeboden aan de deelnemers en hun vertegenwoordigende organen om ze tijdig te consulteren." In de concept zienswijze heeft het college opgenomen dat deze periode te kort is.
- In de huidige situatie wordt Bloemendaal in de praktijk vertegenwoordigd door Haarlem. De centrumgemeente vertegenwoordigt in overleggen de hele regio Zuid-Kennemerland. Via de vertegenwoordigers kunnen ook belangen van Bloemendaal ingebracht worden. Dat gebeurt thans via de regionale portefeuillehouder overleggen.
- In de voorgestelde situatie worden alle MRA-deelnemers, ook Bloemendaal, direct vertegenwoordigd in een algemene vergadering. De algemene vergadering legitimeert de bestuurlijke prioriteiten, bekrachtigt de samenstelling van het bestuur en toetst of het bestuur handelt binnen de kaders van de begroting en de MRA Agenda. Dit orgaan vervangt de regiegroep. Ook wordt voorgesteld om 2 bestuurders uit kleine gemeenten op te nemen in het dagelijks bestuur.

Vraag 6 – Er wordt gesproken over slagvaardigheid en draagvlak (ofwel democratische legitimiteit): dat zijn echter geen afzonderlijke begrippen maar communicerende vaten. Meer ruimte voor draagvlak gaat ten koste van slagvaardigheid en andersom. Hoe denkt de burgemeester dat het voorgestelde model (algemene vergadering, bestuur en directie) tegemoetkomt aan de behoefte aan democratische legitimiteit van het lokale bestuur?

Het voorgestelde model vereenvoudigt de MRA tot een overzichtelijk aantal organen met een duidelijke positie en opdracht. Dit geeft meer transparantie voor de MRA-deelnemers. Daarbij worden drie doelen gesteld die zorgen voor een scherper profiel. Een overzichtelijke organisatie waarbij de verschillende organen een duidelijke opdracht hebben is van belang om Raden en Staten goed te betrekken. Dit komt de democratische legitimiteit ten goede. Het blijft hierbij essentieel dat stukken tijdig gedeeld worden met alle MRA-deelnemers. Er moet beslist voor gewaakt worden dat het gevoel ontstaat dat er geen mogelijkheid is voor een serieuze inbreng in de te nemen besluiten, waardoor de MRA alsnog zijn legitimiteit verzwakt in plaats van versterkt.

Vraag 7 – Wat zijn de gevolgen van de vernieuwde structuur voor het financiële kader (bijdragen van alle deelnemers) en de nieuwe bevoegdheden van het bestuur?

- In dit voorstel van de MRA is geen sprake van een overheveling van de bevoegdheden. De raad blijft autonoom over beslissingen omtrent het eigen grondgebied.
- De jaarlijkse bijdrage per gemeenten komt neer op 1,53 euro per inwoner. Voor Bloemendaal is dit in 2021 een totaal bedrag van 36.064 euro. Dit bedrag is in lijn met de meerjarenbegroting en opgenomen in het convenant voor de MRA samenwerking. Er wordt op dit moment geen voorstel gedaan om dit bedrag te verhogen.

Voor de nieuwe samenwerkingsafspraken wordt echter wel gesteld dat voor de uitvoering van de MRA programma's meer permanente capaciteit nodig is. Momenteel stellen deelnemers menskracht beschikbaar waar een vergoeding van de MRA tegenover staat. Het voorstel is om deze capaciteit voortaan zonder vergoeding beschikbaar te laten stellen. Dit legt een grote druk op de organisaties van met name de grotere gemeenten binnen de MRA. Bloemendaal stelt op dit moment geen ambtenaren beschikbaar die bijvoorbeeld een secretariële rol vervullen of projectleider zijn voor een MRA opgave. Het voorstel heeft daardoor voor Bloemendaal op dit moment geen directe financiële consequenties. Er kan voor gekozen worden voor de totale lasten een bijdrage per inwoner te heffen. Hier wordt nu nog geen voorstel voor gedaan.

Vraag 8 – Hoe gaat de burgemeester de ontwikkelingen rond de MRA beter voor het voetlicht van commissie en raad brengen? Voorgesteld wordt dit als onderdeel van projectenlijst maandelijks te bespreken.

Zoals ook in de bovenstaande vragen aangegeven is het om de raad goed te betrekken van groot belang dat stukken tijdig verstuurd worden aan de deelnemers. Als straks een algemene vergadering in het leven wordt geroepen, ontstaat een natuurlijk moment om de agenda daarvan een vaste plek te geven in de raads cyclus. Als u raad dat wenst, is dat een goede mogelijkheid om de MRA meer tot leven te brengen in de politieke arena.

Wat betreft actuele ontwikkelingen en nieuws vanuit de MRA kunnen daarnaast de maandelijks briefing in het griffiebericht en de bijpraatsessie in de regiobijeenkomsten in stand blijven.

Vraag 9 – De burgemeester van Amsterdam heeft aangegeven bezoeken af te leggen in de metropoolregio. Wil de burgemeester haar uitnodigen om met de raad van gedachten te wisselen over zaken die voor kleinere gemeenten zoals Bloemendaal van belang zijn binnen de MRA, bv. in een beeldvormende avond.

Op 14 april a.s. wordt een digitale meeting georganiseerd waarin raadsleden uit de regio's in gesprek kunnen gaan met de beoogd voorzitter, mevrouw Halsema. Mogelijk dat die bijeenkomst tegemoet komt aan uw wens.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester

, secretaris

